

VONNIS RECHTBANK AMSTERDAM Afdeling privaatrecht

a

In naam van de Koning

zaaknummer / rolnummer: C/131628425 I HA ZA 17_475

Vonnis in vrijwaringsincident en in (voorwaardelijke) incidenten ex artikel g43a Rv van 28 februari 2018

in de zaakvan

1. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid BSW CONSULTANCY 8.V., gevestigd te Burgh-Haamstede (gemeente Schouwen-Duiveland), 2. MARINUS KORNELIS STOUTJESDIJK,

. wonende te Burgh-Haamstede (gemeente Schouwen-Duiveland), eisers in de hoofdzaak, verweerders in het vrijwaringsincident, verweerders in de (voorwaardelijke) incidenten ex artikel g43a Rv, advocaat: mr. R. Klöters te Amsterdam,

tegen

I. JACOBA DAMEN, wonende te Amsterdam,

gedaagde in de hoofdzaak,

eiseres in het voorwaardelijke incident ex artikel g43a Rv, advocaat: mr. O.M.B.J. Volgenant te Amsterdam,

2. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid UITGEVERIJ LUITINGH-SIJTHOFF 8.V., gevestigd te Amsterdam,

gedaagde in de hoofdzaak,

eiseres in het vrijwaringsincident en in het incident ex artikel g43a Rv, advocaat: mr. Th.J. Bousie te Amsterdam.

Eisers in de hoofdzaak zullen hierna in vrouwelijk enkelvoud worden aangeduid als BSW c's' en afzonderlijk als BSW en Stoutjesdijk. Gedaagde in de hoofdzaak zal hierna worden aangeduid als Damen, gedaagde in de hoofdzaak sub 2 zal worden aangeduid als Luitingh-Sijthoff.

I De procedure

1.1 Het verloop van de procedure blijkt uit:

- het vonnis in incident van 11 oktober 2017, met de daarin genoemde gedingstukken;

2.3

In het boek heeft Damen geschreven over de ervaringen van personen met (vermeend) sektarische organisaties. In het boek worden sommige van de organisaties

2.4

Naar aanleiding van een geschil met een derde die met naam in het boek werd vermeld, heeft Luitingh-Sijthoff het boek - als onderdeel van de schikking met deze

c/ 13/62842s / HA ZA 17_47 s 28 februari 2018

2

1.2.

Ten slotte is vonnis bepaald in de incidenten.

2.

De feiten

- de conclusie van antwoord tevens voorwaardelijke vordering tot exhibitie ex artikel 843a Rv aan de zijde van Damen, met producties;

- de incidentele conclusie tot oproeping in vrijwaring ex 210 Rv en incidentele conclusie tot exhibitie ex 843a Rv aan de zijde van Luitingh-Sijthoff met één productie;

- de conclusie van antwoord in het (voorwaardelijke) incident tot afgifte ex artikel 843a Rv, alsmede in het incident tot oproeping in vrijwaring ex artikel 210 Rv, met producties.

in het voorwaardelijk incident ex artikel 843a Rv aan de zijde van Damen

2.1. Voor de feiten in dit incident wordt verwezen naar de feiten zoals opgenomen in het vonnis in incident van 11 oktober 2017 gewezen tussen BSW .r. en Damen. Deze feiten worden als hier herhaald en ingelast beschouwd.

in het vrijwaringsincident en in het incident ex artikel 843a Rv aan de zijde van Luitingh-Sijthoff

2.2. Damen is journaliste en schrijfster. In 2013 is het door Damen geschreven boek „Ik lvas gek van geluk" (hierna: het boek) verschenen. Het boek werd uitgegeven door Luitingh-Sijthoff.

Luitingh-sijthoff en Damen hebben ter zake van het boek een overeenkomst gesloten (hierna:

auteursovereenkomst). De auteursovereenkomst vermeldt, voor zover hier van belang:
Artikel 2 Vrijwaring (...)

2. Auteur en uitgever zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor enige aanspraak van een derde jegens auteur en/of uitgever betreffende de inhoud van het werk, anders dan op grond van een inbreuk op het auteursrecht. (...)

De onderlinge verhouding waarin de uitgever en de auteur de uit dergelijke aanspraken voortvloeiende kosten dragen, waaronder begrepen de kosten van verweer en aan derden te betalen schadevergoedingen, zal naar redelijkheid en billijkheid worden vastgesteld. Indien sprake is van opzet of ernstige nalatigheid, zijn echter alle kosten en schade voor rekening van de partij die zich daaraan schuldig heeft gemaakt. Onder ernstige nalatigheid van de auteur wordt begrepen de omstandigheid dat de auteur de uitgever niet tijdig voor de publicatie heeft geïnformeerd over voor de uitgever onbekende mogelijke gevoeligheden met betrekking tot in het werk genoemde of bedoelde personen, die de auteur had moeten voorzien.

met naam genoemd. Voor andere besproken organisaties heeft Damen een fictieve naam gebruikt.

|

c/t3/62842s / HA ZA t7_4ts 28 februari 2

In 2014 is het boek van de markt gehaald. Luitingh-Sijthoff heeft daarna haar bemoeienis met het boek gestaakt.

2'5' Damen heeft het boek in 2015 in eigen beheer in gewijzigde vorm online uitgegeven.

2'6' Dagblad De Telegraaf heeft op 10 december 2016 een artikel gepubliceerd over de toenmalig technisch directeur van de Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond (hierna: KNVB), Hans van Breukelen (hierna: Van Breukelen). In het artikel werd op een kritische toon geschreven over de relatie tussen Van Breukelen en BSW en Stoutjesdijk.

2'1' Damen heeft naar aanleiding van het krantenartikel in De Telegraaf dezelfde dag een twitterbericht gezonden, dat luidt:

Al in ik was gek van geluk beschreef ik hoe Hans van Breukelen gehersenspoeld werd door een sekte ...

Damen verwees in haar twitterbericht door middel van een hyperlink naar het onder 2.6 genoemde artikel in De Telegraaf.

2'8. Damen heeft de inhoud van haar twitterbericht eveneens dezelfde dag op haar Facebookpagina geplaatst.

2'9' De Telegraaf heeft op 12 december 2016 in het katern Telesport van haar krant een artikel opgenomen van Valentijn Driessen, journalist bij De Telegraaf. Het artikel I vermeldt, voor zover hier van belang:

Bronnen hebben aan deze kant sinds zaterdag gemeld dat het bedrijf van Van Breukelen's vriend Stoutjesdijk [rechtbank: BSW] al jaren in opspraak is vanwege de praktijken van de directeur en eigenaar Stoutjesdijk. Er is door direct betrokkenen verklaard dat BSW het bedrijf is waarover onderzoeker drs. Carine Damen uitgebreid heeft gepubliceerd in haar boek

Ik was gek van geluk over sektarische bewegingen in Nederland.

2'10' op dezelfde dag schreef Driessen in een artikel voor De Telegraaf, voor zover hier van belang:

Er is door direct betrokkenen verklaard dat BSW het bedrijf is waarover onderzoeker drs. Carine Damen uitgebreid heeft gepubliceerd in haar boek Ik was gek van geluk over sektarische bewegingen in Nederland.

Volgens informanten van TELESPOORT staat BSV (Bureau voor Sociale Vaardigheden) voor het bedrijf BSW (Bureau Toegepaste Sociale Wetenschappen) en directeur Nijs Dijkgraaf [rechtbank: een personage in het boek] voor directeur Stoutjesdijk.

Drs. Damen, die met ex-werknemers sprak en een vernietigend verhaal optekende over de directeur en eigenaar, zeg! dat ze haar bronnen moet blijven beschermen. Maar ze juicht het onderzoek van TELESPOORT toe in het belang van vele jonge voetballers en voetbalsters (Oranje vrouwenteam).

|

3.

Het geschil

3.2.

Damen heeft het incident opgeworpen onder de voorwaarde dat de rechtbank niet al zonde-

kennisneming van de door Damen gevraagde stukken de vordering van B T S W c.s. afwijst. Aan haar vordering legt zij ten grondslag dat zij een rechtmatig belang heeft bij de door haar gevorderde stukken die voldoende bepaald zijn. Hetlelangian de gevraagde stukken volgt volgens Damen uit haar conclusie van antwoord, waarvan
c/13/62842s / HA ZA 17-475 28 februari 2018

4

2.11

In het televisieprogramma "Voetbal Inside" is op 13 december 2016 de relatie tussen de KNVB B T S W en Stoutjesdijk besproken. In een door B T S W c.s. in het geding

3.1

het voornamelijk incident ex artikel B43ct Rv aan de zijde van Damen

Damen vordert dat de rechtbank bij vonnis, uitvoerbaar bij voorraad, B T S W c.s. veroordeelt kopieën te verschaffen van:

gebrachte transcriptie van het televisieprogramma r.vordt vermeld, voor zover hier van belang: wilfred Genee: Ja, we moeten het even uitleggen...Zij [rechtbank: Damen] heeft een boek geschreven over seks en een van de hoofdstukken gaat over een andere naam van een bureau, omdat zij de naam van het bureau, B T S W, niet mocht gebruiken omdat er slachtoffers zijn gemaakt die bang waren dat zij daaraan de gevolgen van zouden ondervinden. Ze heeft dus met andere namen gewerkt. Ze zei ook journalistiek, want ik heb haar vanmiddag gebeld, was het eigenlijk heel pijnlijk en moeilijk om te doen, maar die mensen waren zo bang voor deze persoon in kwestie, voor Rini Stoutjesdijk, dat zij het niet aandurfden om onder hun eigen naam in het boek te verschijnen. Maar daarin komt wel een beeld naar voren van Rini Stoutjesdijk dat je denkt van ...

Johan Derksen: Slechte man...

(a) de aanvraag inclusief alle bijlagen waarmee Stoutjesdijk rond 2000 gebruik heeft gemaakt van de overgangsregeling om zich te registreren als GZ-psycholoog;

(b) uitspraak 05/12b van 14 december 2005 waarmee Stoutjesdijk door het College van Toezicht uit het lidmaatschap van het Nederlands Instituut van psychologen is ontzet, alsmede de bevestiging daarvan door het College van Beroep van 16 maart 2007 (CvB 2006106b);

(c) uitspraak 05/12a van 74 december 2005 waarmee Ellen Dreijer van B T S W door het College van Toezicht uit het lidmaatschap van het Nederlands Instituut van Psychologen is ontzet, alsmede de daarop volgende uitspraak van het College van Beroep van 16 maart 2007 (CvB 2006/06a);

binnen twee werkdagen na betekening van het in dit incident te wijzen vonnis, op straffe van verbeurte van een dwangsom van € 1.000,- per dag voor iedere dag gedeelte van een dag dat B T S W c.s. niet volledig aan deze veroordeling heeft voldaan, met veroordeling van B T S W c.s. in de kosten van het incident, inclusief de nakosten, vermeerderd met wettelijke rente ex artikel 6: 119 BW, vanaf 14 dagen na de datum van het vonnis.

de inhoud voor zover nodig als herhaald en ingelast in haar eis in het incident moet worden beschouwd.

c/13/628425 / HA ZA 17-475 28 februari 2018

5

J.J

Luitingh-Sijthoff vordert dat de rechtbank bij vonnis, voor zover mogelijk uitvoerbaar bij voorraad:

3.4

Luitingh-Sijthoff legt, onder verwijzing naar de door haar gestelde feiten en in het geding gebrachte stukken, aan haar vordering tot oproeping in vrijlating van Damen het volgende ten grondslag. Luitingh-Sijthoff en Damen hebben een samenwerkingsovereenkomst gesloten. Zij hebben in deze overeenkomst afspraken gemaakt over de verdeling van kosten en schadevergoeding als een derde Luitingh-Sijthoff en/of Damen aanspreekt naar aanleiding van het oé. op grond

het incident tot oproeping in vrijlating en ex artikel B43a Rv aan de zijde van Luitingh-Sijthoff l. haar toestaat Damen te dagvaarden tegen een door de rechtbank te bepalen terechtzitting, teneinde op de eis tot vrijlating te antwoorden en voort te procederen, kosten rechtens;

2. B T S W c.s. veroordeelt kopieën te verschaffen van de bescheiden genoemd onder paragraaf 4l

van haar eis in het incident, binnen 2 dagen na betekening van het in dit incident te wijzen vonnis, met veroordeling van grsw c.s. in de kosten van het incident, inclusief de nakosten, vermeerderd met r.vettelijke rente als bedoeld in artikel 6:119 BW, vanaf 14 dagen na de datum van het vonnis.

van de auteursovereenkomst moet Damen alle kosten

toehouding betalen uit opzet of ernstige nalatigheid en redelijkheid en als de aanspraken voortvloeien in

billijkheid tot die verdeling leiden. Damen heeft moedwillig de media geroht om een link te leggen tussen haar boek en BTSW c.s. Daarnaast heeft zij meerdere keren met journalisten gesproken over de link tussen BTSW en het in het boek genoemde BSV. Daarmee heeft Damen opzettelijk een situatie gecreëerd waardoor BTSW c.s. stelt aanspraak te maken op schadevergoeding. Er is daarmee sprake van opzet in de zin van de auteursovereenkomst, aldus Luitingh-Sijthoff. Voor zover de rechtbank oordeelt dat er geen sprake is van opzet, dan dient Damen alle kosten en schade van Luitingh-Sijthoff te betalen op grond van de redelijkheid en billijkheid als genoemd in de auteursovereenkomst. Luitingh-Sijthoff heeft zorgvuldig gehandeld toen zij in

2013 BSV als anonieme organisatie publiceerde, in 2014 treuuet van de mark haalde en het niet meer publiceerde. Met haar berichten heeft Damen een link gelegd tussen BTSW c.s. en haar boek. Luitingh-Sijthoff heeft hiermee niets van doen. VÃ, zover de auteursovereenkomst niet meer geldig is, dan heeft Damen met haar berichten in de pers onrechtmatig gehandeld tegenover Luitingh-Sijthoff. Damen heeft er bewust voor gezorgd dat Luitingh-Sijthoff aansprakelijk wordt gehouden.

Met betrekking tot het incident ex artikel 843a wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (hierna: Rv) vordert Luitingh-Sijthoff dezelfde schade die door Damen in het door haar opgevoerde incident zijngevorderd. Er is volgens Luitingh-Sijthoff sprake van voldoende bepaalde bescheiden, omdat duidelijk is om welke documenten het gaat. Gelet op de door BTSW c.s. verweten onrechtmatige daad is er sprake van een rechtsbetrekking tussen BTSW c.s. en Luitingh-Sijthoff. Luitingh-Sijthoff heeft een rechtmatig belang bij de door haar gevraagde stukken, omdat deze nader bewijs leveren dat de in het boek vermelde uitingen juist zijn. Zonder de stukken kan Luitingh-Sijthoff haar stellingen over de juistheid van de publicatie minder goed onderbouwen en de stellingen van BTSW c.s. minder goed weerleggen, aldus steeds Luitingh-Sijthoff.

c/13t628425 / rra ZA t7-47s 28 februari 2018

6

3.5

BTSW c.s. voert ten aanzien van het door Damen en door Luitingh-Sijthoff opgevoerde (voorwaardelijk) incident ex artikel 843a Rv verweer. Ten aanzien van

3.6.

Op de stellingen van partijen in de (voonvaardelijke) incidenten zal, voorzover voor de beoordeling van belang, (nader) worden ingegaan.

4. 4.1

De beoordeling

4.2.

Maatstaf voor de toewijsbaarheid van een vordering tot oproeping in vrijwaring is of de gedaagde partij in de hoofdzaak (voldoende onderbouwde) aanspraak maakt op de in vrijwaring

4.3

Luitingh-Sijthoff heeft, onder verwijzing naar de contractueel met Damen overeengekomen vrijwaringsbepaling, voldoende onderbouwd gesteld dat Damen krachtens de met Luitingh-Sijthoff geldende rechtsverhouding verplicht is de nadelige gevolgen van een veroordeling van Luitingh-Sijthoff in de hoofdzaak te dragen. Nu BTSW c.s. ook geen verweer heeft gevoerd tegen de stellingen van Luitingh-Sijthoff, zal de vordering worden toegewezen.

4.4.

Gelet op de referentie aan de zijde van BTSW c.s. zullen de kosten in het vrijwaringincident worden gecompenseerd, in die zin dat ieder de eigen kosten draagt.

4.5

in het incident ex artikel 843a Rv

voor toewijzing van een vordering op grond van artikel 843a Rv is - kort gezegd - vereist dat (1)

de eiser een rechtmatig belang heeft bij inzage in de gevraagde bescheiden, (2) het gaat om bepaalde bescheiden en (3) heigaat om beschâiden aangaande een rechtsbetrekking lvaarin de eiser of zijnrechtsvoorganger partij is.

4.6

Naar het oordeel van de rechtbank heeft Luitingh-Sijthoff onvoldoende rechtmatig belang bij de door haar gevorderde aanvraag met alie bijlagen waarïnee Stoutjesdijk gebruik heeft gemaakt van de overgangsregeling. Luitingh-sjthoff heeft in dit verband slechts gesteld dat zij met deze stukken verder kan onderbouwen dat de in het boek opgenomen informatie juist en niet onnodig grievend is. Luitingh-Sijthoff heeft echter niet gesteld welke informatie deze bescheiden bevatten ouuu*it uätgt aut stoutjesdijk ten onrechte als GZ-psycholoog staat ingeschreven en lvaarom deze

het door Luitingh-,sijthoff opgeworpen vrijwaringsincident heeft zij zichaan het oordeel van de rechtbank gerefereerd.

De rechtbank ziet om proceseconomische redenen aanleiding als eerste de door Luitingh-Sijthoff opgeworpen incidenten te behandelen.

in he t v r ij w ar in gs inc ide til

* op te roepen derde krachtens zijn rechtsverhouding tot hem verplicht is de nadelige gevolgen van een veroordeling van gedaagde in de hoofdzaak tã dragen.

b_escheiden duidelijkheid zullen bieden waarom hij niet is ingeschreven bij het Nederlands Instituut van Psychologen (hierna: NIP). De vorãering met beirekking tot deze bescheiden strandt daarmee wegens gebrek aan rechtmatig b*elang. ':

c/ t3 /628425 I HA ZA t7 -47 s 28 februari 2018

7

4.7

Ook met betrekking tot de gevraagde bescheiden die zien op de uitspraken lvaarbij Stoutjesdijk en Dreijer (werkzaam bij BSW en levenspartner van Stoutjesdijk) uit het lidmaatschap uit de vereniging NIP zijn ontzet,wordt geoordeeld aai f-uuingtr- sijthoffonvoldoende rechtmatig belang bij haar vordering heeft. Luitingh-süth;ff lreeft ten aanzien van haar rechtmatig belang bij de beschéiden gestel d dat zij hiermee de in het boek geuite twijfels omtrent de professionaliteit van dã personages Dijkgraaf

4.8

Hetgeen hiervoor onder 4.5 tot en met 4.7 is overwogen leidt ertoe dat de vordering zal r.vorden afgewezen.

4.9

Luitingh-Sijthoff zal, als de in het ongelijk gestelde partlj, lvorden veroordeeld in de kosten van het incident aan de zijde van BSW c.s. tot op heden begroot op EUR 452,-' Luitingh-sijthoff zal tevens worden veroordeeld in de nakosten aan de zijde van BSW/ c.s., zoals hierna onder de beslissing vermeld. De door BSW c.s. gevorderde wettelijke rente over de proceskosten en nakosten zal als onbetwist rvorden toegewezen

4.10

Damen heeft het incident opgeworpen onder de voorwaarde dat de rechtbank niet

4.lt

De zaak zal naar de rol worden venvezen voor conclusie van antwoord aan de zijde van Luitingh-S ij thoff.

en Appelscha (volgens BSW c.s. Stoudesdijk en Dreijer) verdei kan onãerboù*ãn. Waarom deze uitspraken deze onderbouwing kunnen bieden heeft Luitingh-Sijthoff echter niet gesteld. De omstandigheid dat Damen in haar conclusie in incidenti heeft vermeld dat het college van Toezicht van het Nip een klacht tegen Stoutjesdijk gegrond heeft geacht en dat in die uitspraak lvordt venvezen nuã.."n eerdere klachtprocedure rvaarin Stoutjesdijk uit het lidmaatschap van de vereniging is ontzet is daartoe onvoldoende. Dit geldt evenzeer ten aanzien van de stelling ianl,uitingh- sijthoff - onder venvijzingnaar hetgeen Damen heeft gesteld - dat Dreijer uit hel lidmaatschap is ontzet nadat een klachtjegens haar in 2010 gegrond is vãrklaard door het College van Toezicht.

in het incident ex artikel B43a Rv aan cle zijde van Danten

|

reeds zonder kennisneming van de door haar gevorderde bescheiden de vorderingen van BSW c.s. afvijst. Vastgesteld wordt dat de voorwaarde nog niet is vervuldl

zodat aan een inhoudelijke beoordeling in het incident vooralsnog niet wordt toegekomen. De beoordeling en beslissing in het incident zullen ãerhalve worden aangehouden totdat in de hoofdzaak tussen BTSW c.s. en Damen inhoudelijk is beslist. in de hoofdzaak

4.12. Iedere verdere beslissing zal worden aangehouden

5. De beslissing De rechtbank

in het vrijw ar ingsinc ident

c/13/62842s / HA ZA 17-47s 28 februari 201 8

8

5.1 . staat toe dat Catliarina Jacoba Damen, rvonende aan de Marius Meijboomst raat 3 te (1087 LD) Amsterdam rvordt gedagvaard tegen de terechtzitting van 11 aprit 2018;

5.2. verklaart dit vonnis tot zover uitvoerbaar bij voorraad;

5.3. compenseert de proceskosten aldus dat ieder de eigen kosten draagt;

5.4 5.5

in het incident ex artikel 843a Rv aan de zijde van Luitingh-sijthoff wijst de vordering af;

5.6

veroordeelt Luitingh-Sijthoff in de na dit vonnis ontstane kosten, begroot op EUR 131,-- aan salaris advocaat, te vermeerderen, onder de voonvaarde dāt Luitingh- Sijthoff niet binnen 14 dagen na aanschrijving aan het vonnis heeft voldaan

5.7

verklaart dit vonnis ten aanzien van cle kostenveroordelingen uitvoerbaar bij voorraad;

veroordeelt Luitingh-Sijthoff in de kosten van het incident aan de zijde van BTSW c.s. begroot op EUR 452,-- , te vermeerderen met wettelijke rente ex artikel 6:l I9 BW

over dit bedrag met ingang van de 15. dag na dagtekening van dit vonnis tot aan de dag der betaling;

vervolgens betekening van de uitspraak heeft plaatsgevonden, "n ". met een bedrag van EUR 68,-- aan salaris advocaat en de exploitkosten van betekening van de uitspraak, te

vermeerderen met rvettelijke rente ex artikel 6: l I9 BW met ingang van de l ie dag na betekening van het vonnis tot aan de dag der voldoening;

l

in het incident ex artikel 843a Rv aan de zijde van Danrcn

5'8' stelt vast dat de voorwaarde lvaaronder het incident is ingesteld nog niet is vervuld;

5.9. houdt de beoordeling en beslissing in het incident aan totdat in de hoofdzaak tussen BTSW c.s. en Damen inhoudelijk zal zijn beslist;

5.10. houdt iedere verdere beslissing aan;

in de hoofdzaak

5.1 l ' venvijst de zaak naar de rol van 11 april 2018 voor conclusie van antwoord aan de zij de v an Lu it ingh - S ijthoff;

5.12. houdt iedere verdere beslissing aan.

Dit vonnis is gelvezen door mr. B.T. Beuving, rechter, bijgestaan door mr. E.R. Mac- Donald, grif{ier, en in het openbaar uitgesproken op 2g februari 201g.

type: coll:

i j ,,irl ,i !i,,i; j\lii.):\i l)e 2i i tiçl dc

R,"r: